

Specifika evakuace v zónách havarijního plánování jaderných elektráren se zaměřením na diferenciaci populace

středa 21. září 2022 17:05 (15 minut)

Evakuace ze zóny havarijního plánování je opatření směřující k organizovanému přemístění obyvatelstva a zvířat z ohroženého území. Účelem evakuace v případě radiační havárie je zabránit ozáření obyvatelstva z radioaktivních částic v mraku, z kontaminované půdy a ozáření inhalací. V případě nevhodných opatření v průběhu evakuace (dlouhý pobyt ve vnějším prostoru, provedení v době průchodu radioaktivního mraku nebo nevhodným směrem do radioaktivního mraku), může v důsledku evakuace dojít ke zvýšení ozáření.

Evakuace může být provedena preventivně v předúnikové fázi, nebo se provede až v poučnické fázi radiační havárie, tj. po průchodu radioaktivního oblaku. Jejím prvořadým smyslem je včasné vyvedení osob z prostoru, který je akutně ohrožený zamořením, na bezpečné místo.

Neodkladná krizová opatření musí být realizována s ohledem na věkové složení obyvatelstva, neboť v populaci rodin v zónách havarijního plánování JE je 11 % rodin, kde je alespoň jeden člen do 6 let. Na opačné straně věkového spektra jsou senioři nad 65 let, kteří jsou zastoupeni v 46 % rodin. Pro evakuaci obyvatelstva je nutné zohlednit skutečnost, že v populaci ZHP je 5 % dětí do 6 let, 13 % dětí a mladistvých od 6 do 18 let, 57 % osob od 18 do 65 let a 25 % seniorů nad 65 let. Neodkladná krizová opatření nutno specifikovat i s ohledem na dojíždění členů domácností do zaměstnání/školy mimo zónu havarijního plánování. Z těchto zón dojíždí do zaměstnání/školy alespoň jeden člen ze 42 % domácností, přičemž z toho z 12 % rodin dojíždí 2 členové a z 8 % rodin více než 2 jejich členové. Při evakuaci musí orgány zabezpečující evakuaci brát v úvahu, že v 16 % rodin je alespoň jejich člen zdravotně postižený, z toho ve 3 % rodin jsou zdravotně postižení 2 členové.

Evakuace řízená je proces, který je řízen představiteli odpovědnými za evakuaci a výkonnými orgány pověřenými řízením evakuace. Evakuované osoby se přemísťují jak s využitím vlastních dopravních prostředků, tak s použitím dopravních prostředků hromadné přepravy, zajištěnými orgány pověřenými řízením evakuace.

Hlavní autoři: ZÖLZER, Friedo (Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích); FREITINGER-SKALICKÁ, Zuzana (Zdravotně sociální fakulta JU); MICHALCOVÁ, Lenka (ZSF JU); HAVRÁNKOVÁ, Renata (ZSF JU); KAVAN, Štěpán (ZSF JU)

Přednášející: FREITINGER-SKALICKÁ, Zuzana (Zdravotně sociální fakulta JU)

Zařazení sekce: Radiační ochrana v havarijním manažmente

Tematická klasifikace: Radiační ochrana v havarijním manažmente